

Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość

► **B**

DYREKTYWA RADY 92/91/EWG

z dnia 3 listopada 1992 r.

dotycząca minimalnych wymagań mających na celu poprawę warunków bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi (jedenasta szczegółowa dyrektywa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)

(Dz.U. L 348 z 28.11.1992, str. 9)

zmieniona przez:

Dziennik Urzędowy

	nr	strona	data
► <u>M1</u> Dyrektywa 2007/30/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 czerwca 2007 r.	L 165	21	27.6.2007

DYREKTYWA RADY 92/91/EWG

z dnia 3 listopada 1992 r.

dotycząca minimalnych wymagań mających na celu poprawę warunków bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi (jedenasta szczegółowa dyrektywa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG)

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 118a,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾ przedłożony po konsultacji z Komisją ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Górnictwie i Innych Gałęziach Przemysłu Wydobywczego,

we współpracy z Parlamentem Europejskim ⁽²⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

artykuł 118a Traktatu EWG stanowi, iż Rada przyjmuje w drodze dyrektyw minimalne wymagania mające na celu poprawę, szczególnie środowiska pracy, w celu zapewnienia wyższego poziomu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników;

na mocy powyższego artykułu, dyrektywy takie muszą unikać narzucania ograniczeń administracyjnych, finansowych i prawnych, które mogłyby powstrzymać powstawanie i rozwój małych i średnich przedsiębiorstw;

poproszenie bezpieczeństwa, higieny i ochrony zdrowia pracowników jest celem, który nie powinien być podporządkowany względem czysto ekonomicznym;

dyrektywa Rady 89/654/EWG z dnia 30 listopada 1989 r. dotycząca minimalnych wymagań w dziedzinie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy (pierwsza dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust.1 dyrektywy 89/391/EWG ⁽⁴⁾) nie dotyczy przemysłu wydobywczego;

przestrzeganie minimalnych wymagań zmierzających do zagwarantowania wyższego poziomu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi jest niezbędnym warunkiem dla zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników;

zakłady górnicze wydobywające kopaliny otworami wiertniczymi stanowią obszary pracy, w których pracownicy narażeni są na szczególne niebezpieczeństwo;

niniejsza dyrektywa jest szczegółową dyrektywą w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy ⁽⁵⁾. Postanowienia wyżej wymienionej dyrektywy znajdują w pełnym zakresie zastosowanie do zakładów górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi

⁽¹⁾ Dz.U. C 32 z 7.2.1991, str. 7.

⁽²⁾ Dz.U. C 280 z 28.10.1991, str. 79; Dz.U. 241 z 21.9.1992, str. 88.

⁽³⁾ Dz.U. C 191 z 22.7.1991, str. 34.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 393 z 30.12.1989, str. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L183 z 29.6.1989, str. 1.

▼B

bez uszczerbku dla surowszych i/lub szczególnych przepisów, zawartych w niniejszej dyrektywie;

niniejsza dyrektywa stanowi praktyczny wkład w kształtowanie społecznego wymiaru rynku wewnętrznego,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

CZĘŚĆ I POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 1

Cel

1. Niniejsza dyrektywa, która jest jedenastą dyrektywą szczegółową w rozumieniu art. 16 ust.1 dyrektywy 89/391/EWG, określa minimalne wymagania dotyczące bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników zatrudnionych w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi zgodnie z art. 2 lit. a).

2. Postanowienia dyrektywy 89/391/EWG stosuje się w pełnym zakresie do całości zakresu określonego w ust. 1, bez uszczerbku dla bardziej surowych i/lub szczególnych przepisów niniejszej dyrektywy.

Artykuł 2

Definicje

Dla celów niniejszej dyrektywy:

- a) przez „zakłady górnicze wydobywające kopaliny otworami wiertniczymi” należy rozumieć wszystkie przedsiębiorstwa, których działalność obejmuje:
- właściwe wydobywanie kopaliny, w ścisłym znaczeniu tego słowa przy zastosowaniu wierceń i/lub
 - prace poszukiwawcze w celu wydobywania i/lub
 - przygotowanie wydobytych dóbr do sprzedaży, z wyjątkiem działalności mającej na celu przetwarzanie wydobytych dóbr.
- b) „miejsca pracy”— wszystkie miejsca, które są przeznaczone do urządzenia miejsc pracy oraz główne przedsiębiorstwa i filie przedsiębiorstw, jak również obiekty przemysłowe przedsiębiorstw, w których przy zastosowaniu wierceń wydobywane są kopaliny i obejmują również pomieszczenie socjalne dla pracowników, w których pracownicy, w ramach swojej pracy, mają pozwolenie przebywania.

CZĘŚĆ II OBOWIĄZKI PRACODAWCÓW

Artykuł 3

Obowiązki ogólne

1. W celu zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników, pracodawca podejmuje konieczne środki, aby zapewnić, iż:

- a) miejsca pracy są projektowane, budowane, wyposażone, oddane do eksploatacji, obsługiwane i utrzymywane w dobrym stanie w taki sposób, aby pracownicy mogli wykonywać powierzoną im pracę

▼B

bez narażania swojego bezpieczeństwa i zdrowia, ani bezpieczeństwa i zdrowia innych pracowników;

- b) obsługa miejsc pracy w przedsiębiorstwie, gdy pracownicy są obecni, jest nadzorowana przez osobę za to odpowiedzialną;
- c) prace związane ze specjalnym ryzykiem są powierzone tylko kompetentnym pracownikom i wykonywane zgodnie z przekazanymi instrukcjami;
- d) wszelkie instrukcje dotyczące bezpieczeństwa są powszechnie dostępne dla wszystkich pracowników;
- e) są zapewnione odpowiednie urządzenia do udzielania pierwszej pomocy;
- f) wszelkie właściwe szkolenia BHP są przeprowadzane w regularnych odstępach czasu.

2. Pracodawca upewnia się, czy dokument dotyczący bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, o którym mowa poniżej, spełniający właściwe wymagania, określone w art. 6, 9 i 10 dyrektywy 89/391/EWG, jest sporządzany i na bieżąco uzupełniany.

Dokument dotyczący bezpieczeństwa i ochrony zdrowia zawiera w szczególności informacje o tym, że:

- ryzyko, na które narażeni są pracownicy w miejscu pracy zostało określone i oszacowane,
- odpowiednie środki zostaną przedsięwzięte, aby osiągnąć cele niniejszej dyrektywy,
- miejsca pracy i sprzęt są zaprojektowane, używane i konserwowane w bezpieczny sposób.

Dokument dotyczący bezpieczeństwa i ochrony zdrowia musi być sporządzony przed rozpoczęciem pracy i powinien być zweryfikowany, jeśli w miejscu pracy podjęte zostały ważne zmiany, rozszerzenia lub przekształcenia.

3. Tam, gdzie pracownicy zatrudnieni przez różne przedsiębiorstwa są obecni w tym samym miejscu pracy, każdy pracodawca jest odpowiedzialny za tę część, którą kontroluje.

Obowiązkiem pracodawcy, który, zgodnie z odrębnymi państwowymi przepisami prawnymi i/lub praktykami, odpowiedzialny jest za miejsce pracy, jest koordynacja wdrażania wszystkich środków dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników i w swoim dokumencie dotyczącym bezpieczeństwa i ochrony zdrowia dokonuje on dokładnych zapisów dotyczących celu tej koordynacji oraz środków i procedur przyjętych do ich przeprowadzenia.

Koordynacja ta nie ma wpływu na odpowiedzialność pojedynczych pracodawców, zgodnie z przepisami dyrektywy 89/391/EWG.

4. Pracodawca bezzwłocznie zawiadamia właściwe władze o wszelkich śmiertelnych i/lub poważnych wypadkach przy pracy oraz o niebezpiecznych sytuacjach.

Jeśli będzie to konieczne, pracodawca uaktualnia dokument dotyczący bezpieczeństwa i ochrony zdrowia zaznaczając w nim środki, podjęte w celu uniknięcia powtórzenia się niebezpiecznych wypadków.

Artykuł 4

Ochrona przeciwpożarowa, ochrona przed wybuchami oraz atmosferą zagrażającą zdrowiu.

Pracodawca podejmuje stosowne dla przedsiębiorstwa działania i środki ostrożności,

▼B

- by zapobiec powstawaniu i rozszerzaniu się pożarów i eksplozji, a także by je rozpoznawać i zwalczać

oraz

- by zapobiec występowaniu gazów wybuchowych i/lub szkodliwych dla zdrowia.

*Artykuł 5***Ewakuacja i sprzęt ratunkowy**

Pracodawca zapewnia oraz utrzymuje w dobrym stanie odpowiednie środki ewakuacji i sprzęt ratunkowy, aby zagwarantować pracownikom odpowiednią możliwość natychmiastowego i bezpiecznego opuszczenia miejsca pracy w wypadku zagrożenia.

*Artykuł 6***Łączność, systemy ostrzegawcze i alarmowe**

Pracodawca podejmuje niezbędne środki, aby zapewnić niezbędne systemy łączności i alarmy ostrzegawcze, aby w razie potrzeby umożliwić niezwłoczne przeprowadzenie akcji ratunkowych i ewakuacyjnych.

*Artykuł 7***Informowanie pracowników**

1. Bez uszczerbku dla postanowień art. 10 dyrektywy 89/391/EWG pracownicy i/lub ich przedstawiciele informowani są o wszystkich działaniach dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy, które muszą być podjęte, a w szczególności odnoszących się do wykonania art. 3–6.
2. Informacja musi być powszechnie dostępna dla pracowników, których ona dotyczy.

*Artykuł 8***Profilaktyczna ochrona zdrowia**

1. W celu zagwarantowania, że pracownicy otrzymują właściwą profilaktyczną ochronę zdrowia stosowną do ryzyka, na które narażone jest ich zdrowie i bezpieczeństwo w czasie pracy, przedsięwzięte zostaną środki zgodne z prawem krajowym i/lub praktykami.
2. Działania, określone w ust. 1 przeprowadzane są w regularnych odstępach czasu oraz tak, aby każdy pracownik miał prawo do profilaktycznej ochrony zdrowia, względnie, aby mógł się jej poddać, zanim przejmie powierzone mu zadania, określone w art. 2.
3. Profilaktyczna ochrona zdrowia może być częścią państwowego systemu opieki zdrowotnej.

*Artykuł 9***Konsultacje z pracownikami i ich udział w podejmowaniu decyzji**

Konsultacje z pracownikami i/lub ich przedstawicielami oraz ich udział w podejmowaniu decyzji w sprawach objętych niniejszą dyrektywą, mają miejsce zgodnie z art. 11 dyrektywy 89/391/EWG.

▼B*Artykuł 10***Minimalne wymagania w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia**

1. Miejsca pracy, użytkowane po raz pierwszy, po terminie, w którym niniejsza dyrektywa staje się skuteczna, jak zostało to określone w art. 12 ust. 1, muszą odpowiadać określonym w Załączniku minimalnym wymaganiom dotyczącym bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

2. Miejsca pracy, które były użytkowane jeszcze przed terminem, w którym niniejsza dyrektywa staje się skuteczna, określonym w art. 12 ust. 1, muszą jak najszybciej spełniać minimalne wymagania dotyczące bezpieczeństwa i ochrony zdrowia określone w Załączniku, najpóźniej jednak w ciągu pięciu lat po wymienionym wyżej terminie.

3. Jeżeli po terminie określonym w art. 12 ust. 1, w którym niniejsza dyrektywa staje się skuteczna, w miejscach pracy zostaną podjęte zmiany, rozszerzenia i/lub przekształcenia, to pracodawca podejmuje niezbędne kroki aby te zmiany, rozszerzenia i/lub przekształcenia były zgodne z minimalnymi wymaganiami określonymi w Załączniku.

CZĘŚĆ III

POZOSTAŁE POSTANOWIENIA*Artykuł 11***Zmiany w załącznikach**

Czysto techniczne zmiany w załącznikach, które:

— poprzez przyjęcie dyrektyw, w zakresie technicznej harmonizacji i standaryzacji dotyczącej zakładów górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi,

i/lub

— przez postęp techniczny, rozwój międzynarodowych uregulowań lub specyfikacji, lub nowych wyników badań dotyczących zakładów górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi,

zostają przyjęte zgodnie z procedurą określoną w art. 17 dyrektywy 89/391/EWG.

*Artykuł 12***Postanowienia końcowe**

1. Państwa Członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy, nie później niż w ciągu 24 miesięcy po jej przyjęciu, o czym niezwłocznie informują Komisję.

2. Przyjęte przez Państwa Członkowskie przepisy określone w ust. 1 zawierać będą odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie to będzie towarzyszyć ich urzędowej publikacji.

3. Państwa Członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, które zostały już wydane, jak również te, które wydadzą w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

▼M1

▼B

Artykuł 13

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

ZAAŁĄCZNIK

**MINIMALNE WYMAGANIA W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA
I OCHRONY ZDROWIA, O KTÓRYCH MOWA W ART. 10
NINIEJSZEJ DYREKTYWY**
Uwaga wstępna

Wymagania ustanowione w niniejszym załączniku są stosowane w każdym przypadku, gdy wymaga tego charakter miejsca pracy, rodzaj wykonywanej działalności, okoliczności lub szczególne zagrożenie.

CZĘŚĆ A
**Wspólne podstawowe przepisy stosowane w sektorach położonych na lądzie
i poza lądem.**
1. Stabilność i trwałość

Miejsca pracy muszą być tak trwałe i solidnie zaprojektowane, urządzone, obsługiwane, nadzorowane i utrzymywane, aby mogły się oprzeć oddziaływującym na nie warunkom otoczenia.

Ich konstrukcja i wytrzymałość musi być odpowiednia do sposobu użytkowania.

2. Organizacja i nadzór.
2.1. Organizacja miejsc pracy.

2.1.1. Urządzenie miejsc pracy musi być tak zaprojektowane, aby w razie niebezpieczeństwa zapewnić właściwą ochronę pracownikom. Miejsca pracy muszą być utrzymane w czystości, wszelkie niebezpieczne substancje i osady muszą być usunięte lub kontrolowane, aby nie narażać bezpieczeństwa i zdrowia pracowników.

2.1.2. Miejsca pracy muszą być zaprojektowane i urządzone zgodnie z zasadami ergonomicznymi, tak aby pracownicy byli w stanie śledzić przebieg pracy na swoim stanowisku.

2.1.3. Miejsca szczególnie narażone muszą być wyraźnie oddzielone i muszą być wyposażone w znaki ostrzegawcze.

2.2. Osoba odpowiedzialna.

Dla każdego miejsca pracy musi być zawsze, w czasie gdy przebywają w nim pracownicy, wyznaczona przez pracodawcę odpowiedzialna osoba posiadająca umiejętności i kompetencje dla sprawowania tej funkcji, zgodnie z przepisami prawa krajowego i/lub praktykami.

Pracodawca może sam przejąć odpowiedzialność za miejsce pracy, jak to określa ust. 1, jeśli zgodnie z przepisami prawa krajowego i/lub praktykami posiada umiejętności i kompetencje wymagane dla sprawowania tej funkcji.

2.3. Nadzór.

Dla zapewnienia ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracy pracowników we wszystkich procesach pracy, musi być zapewniony nadzór przez osoby posiadające odpowiednie dla tej funkcji umiejętności i kompetencje, które zostały wyznaczone przez pracodawcę lub w jego imieniu działają, zgodnie z przepisami prawa krajowego i/lub praktykami.

Pracodawca może osobiście podjąć się nadzoru, określonego w akapicie pierwszym, jeśli posiada odpowiednie dla tej funkcji umiejętności i kompetencje, zgodnie z przepisami prawa krajowego i/lub praktykami.

2.4. Kompetentni pracownicy.

Każde miejsce pracy musi dysponować, w czasie gdy przebywają w nim pracownicy, wystarczającą liczbą pracowników, którzy posiadają niezbędne kwalifikacje, doświadczenie i wykształcenie dla wykonywania powierzonych im zadań.

2.5. Informacje, instrukcje i wykształcenie.

W celu zapewnienia ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracy, pracownicy powinni być odpowiednio informowani, otrzymywać instrukcje oraz odbywać szkolenia i dokształcać się.

▼B

Pracodawca musi się upewnić, że pracownicy otrzymali zrozumiałe dla nich instrukcje, aby ani nie narażali swojego zdrowia i bezpieczeństwa, ani innych pracowników.

2.6. Instrukcje pisemne.

Instrukcje pisemne określające zasady, których należy przestrzegać, aby zapewnić bezpieczeństwo i ochronę zdrowia pracowników oraz bezpieczne użytkowanie sprzętu, muszą być sporządzane dla każdego miejsca pracy.

Instrukcje te muszą zawierać informacje o użyciu sprzętu w razie wypadku, jak również o tym, jak zachować się w razie nagłego wypadku w miejscu pracy i w jego pobliżu.

2.7. Bezpieczne metody pracy.

Bezpieczne metody pracy muszą być stosowane w każdym miejscu pracy i w odniesieniu do każdej wykonywanej czynności.

2.8. Zezwolenie na pracę.

O ile dokument dotyczący bezpieczeństwa i ochrony zdrowia tego wymaga, jest wprowadzany system zezwoleń na pracę dotyczący zarówno wykonywania prac niebezpiecznych, jak i wykonywania prac zazwyczaj niezwiązanych z ryzykiem, które w połączeniu z innymi procesami pracy mogą powodować poważne zagrożenie bezpieczeństwa pracy pracowników.

Zezwolenia na pracę muszą być wydawane przez osobę za to odpowiedzialną przed rozpoczęciem pracy i muszą określać warunki, które muszą być spełnione i środki ostrożności, które muszą być wprowadzone przed pracą, w czasie pracy i po jej zakończeniu.

2.9. Regularne kontrole środków bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Pracodawca musi regularnie kontrolować podejmowane działania przedsięwzięte w celu zapewnienia ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników, łącznie z systemem zarządzania ochroną zdrowia i bezpieczeństwa, aby stwierdzić, że istnieje zgodność z wymaganiami niniejszej dyrektywy.

3. Sprzęt mechaniczny i elektryczny oraz instalacje.

3.1. Ogólne.

Sprzęt maszynowy i elektryczny musi być z należyтым uwzględnieniem bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników, jak również z uwzględnieniem innych postanowień niniejszej dyrektywy i dyrektyw 89/392/EWG⁽¹⁾ i 89/655/EWG⁽²⁾ wybrany, zainstalowany, obsługiwany i utrzymywany.

Jeżeli sprzęt ten i instalacje są umieszczone w miejscu, gdzie istnieje lub może zaistnieć ryzyko pożaru lub wybuchu spowodowanego zapłonem gazu, oparów lub lotnych cieczy, to muszą one być specjalnie przystosowane do użycia w takich warunkach.

Jeśli jest to konieczne, sprzęt musi być zaopatrzony w odpowiednie urządzenia ochronne i systemy odporne na uszkodzenia.

3.2. Postanowienia szczególne.

Sprzęt mechaniczny i instalacje muszą być odpowiednio wytrzymałe, pozbawione wad widocznych oraz odpowiednie do celu, dla którego mają być użyte.

Sprzęt elektryczny i instalacje muszą być, odpowiednio do celu, dla którego mają być użyte, dobrze wymierzone i sprawne.

4. Konserwacja sprzętu.

4.1. Konserwacja ogólna.

⁽¹⁾ Dz.U. L 183 z 29.6.1989, str. 9. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 91/368/EWG (Dz.U. L198 z 22.7.1991, str. 16).

⁽²⁾ Dz.U. L 393 z 30.12.1989, str. 13.

▼B

Należy określić odpowiedni plan przewidujący systematyczną kontrolę, konserwację i, gdzie będzie to właściwe, testowanie sprzętu mechanicznego i elektrycznego oraz instalacji.

Wszystkie konserwacje, kontrole oraz testowanie jakiegokolwiek części instalacji lub sprzętu muszą być wykonywane przez kompetentną osobę.

Raporty z kontroli i testów muszą być sporządzane i odpowiednio przechowywane.

4.2. Konserwowanie sprzętu ratowniczego.

Odpowiedni sprzęt ratunkowy musi być utrzymywany w dobrym stanie i gotowy do natychmiastowego użycia.

Przy przeprowadzaniu konserwacji sprzętu trzeba uwzględnić jego użytkowanie.

5. Kontrola.

Podczas robót wiertniczych musi być zapewniony odpowiedni sprzęt do kontroli otworów wiertniczych w celu ochrony przed wybuchami.

Przy użyciu tego sprzętu trzeba wziąć pod uwagę warunki panujące w otworach wiertniczych i warunki obsługi maszyn.

6. Ochrona przed szkodliwymi gazami i ryzykiem eksplozji.

6.1. Muszą zostać przedsięwzięte środki mające na celu sprawdzenie obecności szkodliwych i/lub potencjalnie wybuchowych substancji w powietrzu oraz zmierzenie stężenia takich substancji.

Automatyczne urządzenia monitorujące stale poziom stężenia gazu w określonych miejscach, automatyczne alarmy i urządzenia automatycznie odcinające zasilanie instalacji elektrycznych i silników spalinyowych muszą być zapewnione tam, gdzie takie wymagania stawia dokument dotyczący bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Jeżeli przewidziane są pomiary automatyczne, to mierzone wartości muszą być zapisane i przechowywane tak, jak jest to uzgodnione w dokumencie dotyczącym bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

6.2. Ochrona przed szkodliwymi gazami.

6.2.1. Tam, gdzie szkodliwe substancje zbierają się lub mogą się zbierać w powietrzu, muszą być przedsięwzięte odpowiednie środki, aby zapewnić zbieranie tych substancji u źródła ich wydzielania i usuwanie ich.

Odpowiedni system musi być zdolny do rozproszenia takich szkodliwych dla zdrowia substancji w taki sposób, aby nie narazić pracowników na ryzyko niebezpieczeństwa.

6.2.2. Bez uszczerbku dla dyrektywy 89/656/EWG ⁽¹⁾, właściwy i w odpowiedniej ilości sprzęt do oddychania i reanimacji musi być dostępny w miejscach, gdzie pracownicy są narażeni na działanie szkodliwych dla zdrowia substancji zawartych w powietrzu.

W takich wypadkach w danym miejscu pracy musi być obecna odpowiednia liczba pracowników przeszkolonych do użycia takiego sprzętu.

Sprzęt ten musi być odpowiednio przechowywany i konserwowany.

6.2.3. Tam gdzie występuje lub może wystąpić w powietrzu siarczek wodoru lub inne toksyczne gazy musi być dostępny kompetentnym władzom plan ochrony zawierający szczegółowy opis sprzętu ochronnego i podejmowanych środków zapobiegawczych.

6.3. Zapobieganie ryzyku eksplozji.

6.3.1. Muszą być przedsięwzięte wszystkie konieczne środki, aby zapobiec powstawaniu i zbieraniu się gazów wybuchowych.

6.3.2. W miejscach, gdzie istnieje ryzyko eksplozji, muszą być podjęte wszystkie konieczne środki, aby zapobiec zapaleniu gazów wybuchowych.

6.3.3. Musi być przygotowany plan zapobiegania eksplozjom zawierający szczegółowy opis sprzętu i środków, które należy przedsięwziąć.

⁽¹⁾ Dz.U. L 393 z 30.12.1989, str. 18.

▼B

7. *Drogi i wyjścia ewakuacyjne.*
- 7.1. Drogi i wyjścia ewakuacyjne muszą być wolne od przeszkód i muszą prowadzić w możliwie najkrótszym czasie bezpośrednio na zewnątrz lub do bezpiecznego miejsca, bezpiecznego punktu zbiórki lub bezpiecznego punktu ewakuacji.
- 7.2. W wypadku niebezpieczeństwa pracownicy muszą szybko i jak najbezpieczniej opuścić wszystkie stanowiska pracy.
- 7.3. Ilość, rozmieszczenie i długość dróg i wyjść ewakuacyjnych zależy od użytkownika, wyposażenia i wymierzenia miejsc pracy jak również od maksymalnej liczby pracowników przebywających w miejscu pracy.
- Miejsca zakwaterowania i pomieszczenia wypoczynkowe muszą posiadać przynajmniej dwa odrębne wyjścia ewakuacyjne, usytuowane jak najdalej od siebie i prowadzące do bezpiecznego miejsca, bezpiecznego punktu zbiórki lub bezpiecznego punktu ewakuacji.
- 7.4. Drzwi wyjść ewakuacyjnych muszą otwierać się na zewnątrz względnie, jeżeli jest to niemożliwe, powinny być to drzwi przesuwane.
- Drzwi wyjść ewakuacyjnych powinny być zamknięte lub zamocowane w taki sposób, aby każda osoba, która potrzebuje użyć ich w wypadku niebezpieczeństwa mogła je łatwo i natychmiast otworzyć.
- 7.5. Drogi i wyjścia ewakuacyjne muszą być oznakowane zgodnie z wewnętrznymi przepisami państwowymi w celu realizacji postanowień dyrektywy 92/58/EWG 4. (1)
- 7.6. Drzwi wyjść ewakuacyjnych nie mogą być zamknięte na klucz.
- Drogi i wyjścia ewakuacyjne jak również przejścia i drzwi prowadzące do nich nie mogą być zastawione przez jakiegokolwiek przedmioty, tak aby można było w każdej chwili i bez przeszkód z nich korzystać.
- 7.7. Drogi i wyjścia ewakuacyjne wymagające oświetlenia muszą być zaopatrzone w dodatkowe oświetlenie zabezpieczające o odpowiedniej mocy, na wypadek gdyby normalne oświetlenie zawiodło.
8. *Klimatyzacja zamkniętych miejsc pracy.*
- 8.1. W zamkniętych pomieszczeniach pracy musi być zapewniona wystarczająca ilość świeżego powietrza z uwzględnieniem stosowanych metod pracy oraz fizycznego obciążenia pracowników.
- Jeżeli używany jest system klimatyzacji, to musi on być utrzymany w dobrym stanie i być sprawny.
- Tam, gdzie jest to konieczne dla ochrony zdrowia pracowników, wszelkie usterki muszą być wskazywane przez urządzenia ostrzegawcze.
- 8.2. Jeżeli stosuje się urządzenia klimatyzacyjne lub instalacje klimatyzacji mechanicznej, to urządzenia te muszą tak funkcjonować, aby pracownicy nie byli narażeni na przeciągi.
- Jakiegokolwiek osady lub zanieczyszczenia będące bezpośrednim zagrożeniem dla zdrowia pracowników poprzez zanieczyszczenie powietrza muszą być bezzwłocznie usunięte.
9. *Temperatura w pomieszczeniach.*
- 9.1. W godzinach pracy temperatura w pomieszczeniach, w których się pracuje musi być odpowiednia dla ludzi i uwzględniająca stosowane metody pracy i fizyczne obciążenie pracowników.
- 9.2. Temperatura w pomieszczeniach wypoczynkowych, pomieszczeniach dla personelu dyżurnego, pomieszczeniach sanitarnych, kantynach i gabinetach pierwszej pomocy musi być odpowiednia do specyficznego celu użytkownika, który spełniają te pomieszczenia.
- 9.3. Okna, świetliki i szklane ścianki powinny pozwolić uniknąć nadmiernego nasłonecznienia miejsca pracy, mając na względzie rodzaj wykonywanej pracy i miejsce pracy.
10. *Podłogi, sufity, ściany i dachy pomieszczeń.*

(1) Dz.U. L 245 z 26.8.1992, str. 23.

▼B

- 10.1. Podłogi w miejscu pracy nie mogą być pokryte niebezpiecznymi wybojami, dziurami, czy zalane wodą i śliskie, muszą być one mocne i trwałe.
- Miejsca pracy na terenie których znajdują się stanowiska pracy muszą posiadać odpowiednią izolację cieplną, mając na uwadze typ przedsiębiorstwa i fizyczną pracę zatrudnionych.
- 10.2. Aby utrzymać odpowiednie standardy czystości, powierzchnie podłóg, ścian i sufitów w pomieszczeniach muszą być takie, by można je było czyścić i odnawiać.
- 10.3. Ściany przezroczyste lub półprzezroczyste a zwłaszcza ścianki ze szkła w pomieszczeniach lub w pobliżu miejsc pracy oraz przejść muszą być wyraźnie oznakowane i wykonane z bezpiecznego materiału lub oddalone od takich miejsc lub ulic, by zapobiec wypadkom w związku z zetknięciem się pracownika z taką ścianą lub skaleczenia się, gdyby ściana się rozbiła.
- 10.4. Wejście na dachy wykonane ze zbyt mało wytrzymałych materiałów jest możliwe tylko wtedy, gdy dostarczony jest odpowiedni sprzęt, który gwarantuje, że praca może być wykonana w bezpieczny sposób.
11. *Naturalne i sztuczne oświetlenie.*
- 11.1. W każdym miejscu pracy musi być zapewnione oświetlenie odpowiednie do zapewnienia ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników.
- 11.2. Miejsca pracy na ile to tylko możliwe muszą mieć zapewnione naturalne oświetlenie oraz, biorąc pod uwagę warunki klimatyczne, oświetlenie sztuczne odpowiednie do ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników.
- 11.3. Instalacje oświetleniowe w pomieszczeniach, w których się pracuje i w przejściach komunikacyjnych muszą być zainstalowane w taki sposób, by nie stanowiły niebezpieczeństwa dla pracowników.
- 11.4. Miejsca pracy, w których pracownicy są specjalnie narażeni na niebezpieczeństwo w przypadku awarii głównego oświetlenia muszą być wyposażone w dodatkowe zabezpieczające oświetlenie o wystarczającej intensywności.
- 11.5. Instalacje oświetleniowe muszą być zaprojektowane w taki sposób, aby miejsca kontroli pracy, drogi ewakuacyjne, miejsca załadunku i miejsca niebezpieczne pozostawały dobrze oświetlone.
- Tam gdzie miejsca pracy są wykorzystywane tylko sporadycznie, wymaganie, określone w ust. 1 odnosi się tylko do tego czasu, w którym obecni są tam pracownicy.
12. *Okna i świetliki w pomieszczeniach.*
- 12.1. Okna, świetliki i urządzenia klimatyzacyjne, które mają być otwierane, zamykane, przestawiane lub zabezpieczane, muszą być tak zaprojektowane, by możliwe było bezpieczne przeprowadzanie tych działań.
- Muszą być tak usytuowane, aby nie stanowiły zagrożenia dla pracowników w przypadku ich otwarcia.
- 12.2. Mycie okien i świetlików musi być bezpieczne.
13. *Drzwi i bramy.*
- 13.1. Rozmieszczenie, ilość i rozmiar drzwi i bram oraz materiały używane do ich konstrukcji muszą być stosowne do rodzaju i sposobu użytkowania pomieszczeń i przestrzeni.
- 13.2. Drzwi przezroczyste muszą być oznakowane na wysokości oczu.
- 13.3. Drzwi i bramy wahadłowe muszą być przezroczyste lub zawierać przezroczyste okna.
- 13.4. Jeżeli przezroczyste lub półprzezroczyste powierzchnie w drzwiach lub bramach nie są wykonane z bezpiecznych materiałów i jeśli istnieje niebezpieczeństwo skaleczenia pracowników podczas ich rozbicia, to powierzchnie te muszą być odpowiednio zabezpieczone przed zbieciem.
- 13.5. Drzwi przesuwane muszą być zabezpieczone przed wylamaniem i niespodziewanym wypadnięciem.
- 13.6. Drzwi i bramy, które otwierają się do góry, muszą być zabezpieczone przed niespodziewanym wypadnięciem.

▼B

- 13.7. Drzwi na drogach ewakuacyjnych muszą być odpowiednio oznakowane.
Drzwi te muszą się w każdym momencie i bez specjalnej pomocy otwierać od środka.
Tak długo, jak pracownicy przebywają na swoich stanowiskach pracy, musi być możliwe otwarcie tych drzwi.
- 13.8. W bezpośrednim pobliżu bram, które przeznaczone są przeważnie dla ruchu, muszą znajdować się ciągle dostępne i dobrze widoczne oraz oznakowane drzwi dla ruchu przechodniów, chyba, że przejście to jest dla przechodniów bezpieczne.
- 13.9. Drzwi i bramy mechaniczne muszą funkcjonować bez narażania pracowników na jakiegokolwiek ryzyko.
Muszą być zaopatrzone w dobrze rozpoznawalne i łatwo dostępne urządzenia wyłączające i jeśli w przypadku awarii prądu nie otwierają się automatycznie, powinna istnieć możliwość ich ręcznego otwarcia.
- 13.10. Tam gdzie używa się łańcuchów lub innych podobnych mechanizmów, by uniemożliwić wejście do danego miejsca, znaki zakazu lub ostrzeżenia powinny być dobrze widoczne i odpowiednio rozpoznawalne.
14. *Drogi komunikacyjne.*
- 14.1. Niezbędne jest, by do miejsca pracy można było się bezpiecznie dostać i w nagłym wypadku opuścić je szybko i bezpiecznie.
- 14.2. Drogi komunikacyjne łącznie ze schodami, mocno przymocowanymi drabinami i rampami ładowniczymi muszą być tak wymierzone i rozmieszczone, aby zapewnić łatwo dostępny i bezpieczny ruch dla pieszych lub pojazdów, tak, aby nie narażać pracowników zatrudnionych w pobliżu tych dróg na niebezpieczeństwo.
- 14.3. Drogi przeznaczone dla ruchu pieszego i/lub towarowego muszą być wymierzone zgodnie z liczbą potencjalnych użytkowników i rodzajem przedsiębiorstwa.
Jeżeli na tych drogach odbywa się ruch środkami transportu, to muszą być zapewnione wystarczające bezpieczne przejścia dla pieszych.
- 14.4. Drogi komunikacyjne dla pojazdów muszą znajdować się w odpowiednim odstępnie od drzwi, bram, dróg dla pieszych, przejść i wyjść prowadzących schodami.
- 14.5. Ograniczenia komunikacyjne muszą być wyraźnie oznakowane, by zapewnić ochronę i bezpieczeństwo pracowników.
15. *Strefy niebezpieczne.*
- 15.1. Jeżeli w miejscu pracy znajdują się strefy niebezpieczne, w których, ze względu na rodzaj pracy, istnieje ryzyko upadku pracownika i/lub przedmiotów, strefy te muszą być wyposażone, w najszerszym możliwym zakresie, w urządzenia uniemożliwiające wstęp pracownikom nieupoważnionym.
- 15.2. W celu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników, którzy mają upoważnienie wstępu do stref niebezpiecznych, muszą być przedsięwzięte odpowiednie środki.
- 15.3. Strefy niebezpieczne muszą być wyraźnie oznakowane.
16. *Wymiary pomieszczeń i ich kubatura, powierzchnia poruszania się na stanowisku pracy.*
- 16.1. Pomieszczenia do pracy muszą mieć wystarczającą powierzchnię, wysokość jak również kubaturę, tak by pracownicy mogli wykonywać swoją pracę bez narażenia swojego zdrowia czy samopoczucia.
- 16.2. Powierzchnia pomieszczeń będąca do dyspozycji pracowników musi pozwalać pracownikom na odpowiednio swobodne poruszanie się i umożliwiać im bezpieczne wykonywanie ich pracy.
17. *Pomieszczenia dla pracowników służące wypoczynkowi w czasie przerw.*
- 17.1. Tam, gdzie bezpieczeństwo i ochrona zdrowia pracowników tego wymaga, głównie ze względu na rodzaj wykonywanej czynności lub obecność określonej większej granicy liczby pracowników, pracownicy muszą mieć zapewnione łatwo dostępne pomieszczenie wypoczynkowe.

▼B

To postanowienie nie dotyczy pracowników zatrudnionych w biurach lub podobnych pomieszczeniach pracy zapewniających odpowiedni wypoczynek w czasie przerw.

- 17.2. Pomieszczenia wypoczynkowe muszą być wystarczająco duże i wyposażone w odpowiednią liczbę stołów i krzeseł z oparciami w ilości wystarczającej dla przebywających tam pracowników.
- 17.3. W pomieszczeniach wypoczynkowych muszą być wprowadzone odpowiednie zarządzenia, by ochronić osoby niepalące przed niewygodą związaną z wdychaniem dymu papierosowego.
- 17.4. Jeżeli w pracy występują regularne i częste przerwy i nie ma pomieszczenia wypoczynkowego, wówczas muszą być zapewnione inne pomieszczenia, w których pracownicy mogą przebywać w czasie przerw, szczególnie tam, gdzie jest to wymagane dla zapewnienia im bezpieczeństwa lub ochrony zdrowia.

W pomieszczeniach tych muszą być wprowadzone odpowiednie zarządzenia, by chronić osoby niepalące przed niewygodą związaną z wdychaniem dymu papierosowego.

- 18. *Miejsca pracy znajdujące się na zewnątrz.*
 - 18.1. Znajdujące się na zewnątrz miejsca pracy, drogi komunikacyjne i pozostałe miejsca bądź urządzenia, w których przebywają pracownicy podczas wykonywania pracy, muszą być tak urządzone, by umożliwić bezpieczny ruch pojazdów i pieszych.
 - 18.2. Miejsca pracy znajdujące się na zewnątrz muszą być wyposażone w odpowiednie sztuczne oświetlenie, jeśli światło dzienne jest niewystarczające.
 - 18.3. Jeżeli pracownicy zatrudnieni są w miejscach pracy na zewnątrz, to ich miejsca pracy muszą, w najszerszym możliwym zakresie, być zorganizowane w taki sposób, aby pracownicy:
 - a) byli chronieni przed złymi warunkami pogodowymi i, w razie potrzeby, przed spadającymi przedmiotami,
 - b) nie byli poddani ani niekorzystnemu działaniu hałasu, ani takim szkodliwym czynnikom zewnętrznym jak: gazy, opary czy pył,
 - c) mogli szybko opuścić miejsce pracy w wypadku zagrożenia lub mogli otrzymać szybką pomoc,
 - d) nie mogli pośliznąć się czy upaść.

- 19. *Kobiety ciężarne i matki karmiące.*

Kobiety ciężarne i matki karmiące muszą mieć możliwość położenia się w celu odpoczynku w przystosowanych do tego warunkach.

- 20. *Pracownicy niepełnosprawni.*

Miejsca pracy muszą być w razie potrzeby tak urządzone, by uwzględniły potrzeby pracowników niepełnosprawnych.

To postanowienie dotyczy w szczególności drzwi, przejść komunikacyjnych, klatek schodowych, pryszniców, umywalek, toalet i stanowisk pracy używanych lub zajmowanych bezpośrednio przez osoby niepełnosprawne.

CZĘŚĆ B**Specjalne minimalne wymagania dotyczące sektorów położonych na lądzie**

- 1. *Wykrywanie ognia i zwalczanie pożaru.*
 - 1.1. Bez względu na to, gdzie miejsca pracy zostały zaprojektowane, wyposażone, oddane do eksploatacji, obsługiwane czy utrzymywane, muszą być przedsięwzięte odpowiednie kroki, by zapobiec powstawaniu pożaru i rozprzestrzenianiu się ognia ze źródeł zapalnych określonych w dokumencie dotyczącym bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Na wypadek pożaru trzeba przyjąć postanowienia dotyczące szybkiego i skutecznego zwalczania ognia.
 - 1.2. Miejsca pracy muszą być wyposażone w odpowiednie urządzenia gaśnicze a jeśli to konieczne w urządzenia wykrywające ogień i systemy alarmowe.

▼B

- 1.3. Nieautomatyczny sprzęt przeciwpożarowy musi być łatwo dostępny i prosty w użyciu i w miarę potrzeby chroniony przed zniszczeniem.
- 1.4. Szczegółowy plan ochrony przeciwpożarowej określający środki zapobiegawcze, które mają być przedsięwzięte zgodnie z art. 3, 4, 5 i 6 niniejszej dyrektywy, w celu wykrywania i zwalczania ognia, musi być przechowywany na terenie miejsca pracy.
- 1.5. Sprzęt pożarniczy musi być oznakowany zgodnie z wewnętrznymi przepisami prawa krajowego w celu zastosowania dyrektywy 92/58/EWG.
Takie oznakowania muszą być trwałe i umieszczone w odpowiednich miejscach.
2. *Zdalne sterowanie w nagłych wypadkach.*
W sytuacjach określonych w dokumencie dotyczącym bezpieczeństwa i higieny, pewien sprzęt musi nadawać się do zdalnego sterowania w nagłych wypadkach w odpowiednich miejscach.
W skład takiego sprzętu muszą wchodzić systemy izolacji i obniżenia ciśnienia, dotyczące otworów wiertniczych i instalacji rur.
3. *Łączność ogólna i w nagłych wypadkach.*
 - 3.1. W przypadkach, które określa dokument dotyczący bezpieczeństwa i ochrony zdrowia każde miejsce pracy, w którym przebywają pracownicy, powinno posiadać następujące wyposażenie:
 - a) akustyczno-optyczny system przenoszący sygnał alarmowy do każdej części obsadzonych miejsc pracy, o ile jest to konieczne;
 - b) akustyczny system wydający wyraźnie słyszalny sygnał we wszystkich częściach instalacji, w których często przebywają pracownicy.
 - 3.2. W stosownych miejscach muszą być zapewnione urządzenia wywołujące alarm.
 - 3.3. Jeśli pracownicy przebywają w zwykle nie obsadzonych miejscach pracy, to w takich miejscach musi znajdować się odpowiedni system komunikacyjny.
4. *Miejsca zbiórek i lista nazwisk*
W przypadkach, które określa dokument dotyczący bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, muszą być przewidziane bezpieczne miejsca zbiórek, prowadzona lista nazwisk pracowników i przeprowadzane niezbędne działania.
5. *Sprzęt ratowniczy i ewakuacyjny.*
 - 5.1. Pracownicy muszą być przeszkoleni w odpowiednich działaniach, które należy podjąć w nagłych wypadkach.
 - 5.2. Sprzęt ewakuacyjny musi być zawsze gotowy do użycia i znajdować się w stosownych i łatwo dostępnych miejscach.
 - 5.3. Tam, gdzie wyjścia ewakuacyjne są utrudnione oraz w przypadkach faktycznego lub przypuszczalnego braku powietrza niezbędnego do oddychania musi być dostępny w miejscu pracy kompletny sprzęt ratunkowy gotowy do natychmiastowego użycia.
6. *Szkolenia BHP.*
We wszystkich obsadzonych miejscach pracy muszą odbywać się w regularnych odstępach czasu szkolenia w zakresie BHP.
Głównym celem tych ćwiczeń jest przeszkolenie i sprawdzenie umiejętności pracowników, którym w razie nagłego wypadku przydzielone zostają zadania, które wymagają podjęcia natychmiastowych działań i obsługi sprzętu ratowniczego, biorąc pod uwagę kryteria ustanowione w dokumencie dotyczącym bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, określonym w pkt. 1.1.
W miarę potrzeb pracownicy, którym przydzielono takie zadania muszą być również przeszkoleni w sposobie prawidłowego posługiwania się tym sprzętem.
7. *Urządzenia sanitarne.*
 - 7.1. Przebieralnie i szafy ubraniowe.

▼B

- 7.1.1. Pracownikom muszą być zapewnione odpowiednie pomieszczenia do przebierania się, jeśli ze względu na ich pracę muszą oni nosić specjalne ubrania robocze, a z powodów zdrowotnych lub moralnych nie mogą oni przebierać się w innych pomieszczeniach.

Przebieralnie muszą być łatwo dostępne, muszą być odpowiedniej wielkości i wyposażone w miejsca do siedzenia.

- 7.1.2. Przebieralnie muszą być odpowiednich wymiarów i muszą być wyposażone w meble, w których w czasie pracy każdy pracownik mógłby bezpiecznie przechowywać swoje ubrania.

Jeżeli okoliczności tego wymagają (np. kontakt z niebezpiecznymi substancjami, wilgoć, zanieczyszczenia), szafy na ubrania robocze muszą być oddzielone od szaf na ubrania prywatne.

Konieczne jest stworzenie możliwości wysuszenia mokrych ubrań roboczych.

- 7.1.3. Konieczne jest umożliwienie mężczyznom i kobietom korzystanie z oddzielnych przebieralni lub korzystanie z tych samych, ale w różnych odstępach czasu.

- 7.1.4. Jeżeli nie ma konieczności zapewnienia przebieralni zgodnie z postanowieniami zawartymi w pkt 7.1.1, każdy pracownik musi mieć zapewnione miejsce do przechowywania swoich ubrań.

7.2. Prysznicznie i umywalki.

- 7.2.1. Pracownicy muszą mieć możliwość korzystania z wystarczającej ilości odpowiednich pryszniców, jeżeli wymaga tego charakter pracy lub względy zdrowotne.

Konieczne jest umożliwienie mężczyznom i kobietom korzystanie z oddzielnych pryszniców lub korzystanie z tych samych, ale w różnych odstępach czasu.

- 7.2.2. Prysznicznie muszą być wystarczająco przestronne, aby każdy pracownik mógł umyć się bez przeszkód w stosownych warunkach higienicznych.

W prysznicach musi być zimna i gorąca woda bieżąca.

- 7.2.3. W przypadku gdy nie ma obowiązku urzędzenia pryszniców, zgodnie z pkt 7.2.1 akapit pierwszy, muszą być zapewnione w pobliżu stanowisk pracy i przebieralni w wystarczającej ilości i odpowiednio dostosowane umywalnie z zimną i gorącą wodą bieżącą.

Takie umywalnie muszą być oddzielne dla mężczyzn i dla kobiet lub oddzielnie używane, jeżeli wymagają tego względy moralne.

- 7.2.4. Jeśli pomieszczenia, w których znajdują się prysznicznie, umywalnie i przebieralnie są od siebie oddzielone, to musi istnieć możliwość swobodnego poruszania się między nimi.

7.3. Toalety i umywalki.

W pobliżu stanowisk pracy muszą być pracownikom zapewnione pomieszczenia wypoczynkowe, przebieralnie, prysznicznie, względnie umywalki, oraz specjalne pomieszczenia z wystarczającą ilością toalet i umywalk.

Konieczne jest umożliwienie mężczyznom i kobietom korzystanie z oddzielnych toalet lub oddzielne ich używanie.

8. Gabinety i sprzęt pierwszej pomocy.

- 8.1. Sprzęt pierwszej pomocy musi odpowiadać rodzajowi wykonywanej pracy.

Musi być przewidziany przynajmniej jeden lub kilka gabinetów pierwszej pomocy.

W tych pomieszczeniach muszą być wywieszone dobrze widoczne instrukcje, dotyczące pierwszej pomocy przy wypadkach.

- 8.2. Gabinety pierwszej pomocy muszą być wyposażone w niezbędny sprzęt i materiały do udzielania pierwszej pomocy, a osoby niosące nosze z chorymi muszą mieć do nich łatwy dostęp.

Pomieszczenia te muszą być oznakowane zgodnie z przepisami prawa krajowego, w celu zastosowania dyrektywy 92/58/EWG.

▼B

- 8.3. Oprócz tego wyposażenie pierwszej pomocy musi być dostępne we wszystkich miejscach, w których wymagają tego warunki pracy.
- Miejsca przechowywania sprzętu muszą być odpowiednio oznakowane i łatwo dostępne.
- 8.4. W celu natychmiastowego użycia sprzętu pierwszej pomocy musi być przeszkolona odpowiednia liczba pracowników.
9. *Drogi komunikacyjne.*
- Jeżeli na teren przedsiębiorstwa wjeżdżają pojazdy, to, jeśli to konieczne, należy ustalić odpowiednie przepisy ruchu drogowego.

CZĘŚĆ C**Specjalne minimalne wymagania dotyczące obszarów położonych poza lądem**

1. *Uwaga wstępna.*
- 1.1. Bez uszczerbku dla postanowień art. 3 ust. 2 pracodawca, który zgodnie z ustawodawstwem krajowym i/lub praktykami jest odpowiedzialny za miejsce pracy, o którym mowa w części C, musi zagwarantować, że dokument dotyczący bezpieczeństwa i ochrony zdrowia wykazuje, że zostały podjęte wszystkie niezbędne kroki, by chronić bezpieczeństwo i zdrowie pracowników w sytuacjach codziennych, jak i w nagłych wypadkach.
- W tym celu dokument ten musi odpowiadać następującym wymaganiom:
- a) w tym dokumencie muszą być dokładnie określone *szczególne* źródła niebezpieczeństwa, które związane są z miejscem pracy, z uwzględnieniem innych towarzyszących temu działań, które mogłyby doprowadzić do wypadków i mieć groźne konsekwencje dla *bezpieczeństwa i zdrowia pracowników*;
 - b) zawierać szacunek ryzyka niebezpieczeństwa biorąc pod uwagę *szczególne* źródła niebezpieczeństwa, określone w lit. a);
 - c) powinien wykazać, że przedsięwzięto odpowiednie środki ostrożności, by uniknąć wypadków, określonych w ust. 1 lit. a), by ograniczyć ich ilość i umożliwić skuteczną i kontrolowaną ewakuację miejsc pracy w sytuacjach zagrożenia;
 - d) musi wykazać, że system zarządzania jest zgodny z postanowieniami dyrektywy 89/391/EWG i niniejszej dyrektywy, zarówno w sytuacjach codziennych, jak i w nagłych wypadkach.
- 1.2. Pracodawca powinien przestrzegać procedur i zarządzeń ustanowionych w dokumencie dotyczącym bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w czasie planowania i przeprowadzania wszystkich istotnych zmian, podlegających niniejszej dyrektywie.
- 1.3. Różni pracodawcy, którzy są odpowiedzialni za poszczególne miejsca pracy powinni ze sobą współpracować tam, gdzie jest to właściwe, przy przygotowaniu dokumentów dotyczących bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz podejmowaniu niezbędnych kroków mających na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników.
2. *Wykrywanie ognia i walka z pożarem.*
- 2.1. Zgodnie z dokumentem dotyczącym bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, określonym w pkt. 1.1, muszą być przedsięwzięte odpowiednie środki bezpieczeństwa do ochrony przed wywołaniem ognia, jego rozprzestrzenianiem się, jak również powinny być przedsięwzięte kroki do jego wykrywania i zwalczania.
- Tam, gdzie jest to właściwe, powinny być postawione ścianki ochronne przed ogniem, by zapobiec rozszerzaniu się ognia dzięki oddzieleniu zajętych pożarem miejsc.
- 2.2. Odpowiedni system wykrywania ognia i ochrony przeciwpożarowej, systemy do walki z ogniem oraz systemy alarmowe muszą być zapewnione we wszystkich miejscach pracy stosownie do ryzyka określonego w dokumencie dotyczącym bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, o którym mowa w pkt 1.1.

Systemy te mogą w szczególności obejmować:

▼B

- systemy wykrywania ognia,
 - alarmy pożarowe,
 - przewody przeciwpożarowe,
 - hydranty i węże przeciwpożarowe,
 - systemy przeciwpowodziowe i sieć rur dla strumieni wodnych,
 - automatyczne instalacje gaśnicze,
 - urządzenia, które wykorzystują gazy gaśnicze,
 - urządzenia, które wykorzystują pianę gaśniczą,
 - gaśnice przenośne,
 - wyposażenie pożarnicze.
- 2.3. Nieautomatyczny sprzęt pożarniczy musi być łatwo dostępny, prosty w użyciu i w miarę potrzeby, zabezpieczony przed uszkodzeniem.
- 2.4. Plan ochrony przeciwpożarowej opisujący środki bezpieczeństwa, które muszą być podjęte w celu ochrony przed ogniem, wykrywania ognia i walki z pożarem, musi znajdować się w miejscu pracy.
- 2.5. Systemy działające w sytuacjach krytycznych muszą być oddzielnie uporządkowane lub w inny sposób chronione przed uszkodzeniem, aby w razie wypadku były sprawne i gotowe do użycia.
- Tam, gdzie jest to właściwe, takie systemy mają występować w podwójnej liczbie.
- 2.6. Sprzęt ten musi być oznakowany zgodnie z przepisami prawa krajowego, w celu zastosowania dyrektywy 92/58/EWG.
- Takie oznakowanie musi być trwałe i umieszczone w odpowiednich miejscach.
3. *Zdalne sterowanie w nagłych wypadkach.*
- 3.1. Jeżeli dokument dotyczący bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, określony w pkt 1.1 tego wymogu, musi być przewidziany system zdalnego sterowania na wypadek sytuacji alarmowych.
- System taki musi dysponować zdolnymi do pracy stanowiskami kontrolnymi, usytuowanymi w odpowiednich miejscach, które mogą być użyte na wypadek sytuacji alarmowej, o ile to konieczne, system ten powinien dysponować również stanowiskami kontrolnymi w bezpiecznych miejscach zbiórek i obszarach ewakuacji.
- 3.2. W taki zdalnie sterowany sprzęt, określony w pkt 3.1, muszą być wyposażone przynajmniej systemy klimatyzacji i, w związku z eksplozją, systemy alarmowego wyłączenia urządzeń, urządzenia zapobiegające wydostawaniu się łatwopalnych cieczy i gazów jak również stanowiące ochronę przeciwpożarową i kontrolujące otwory wiertnicze.
4. *Łączność zwykła i w sytuacjach alarmowych.*
- 4.1. Zgodnie z dokumentem dotyczącym bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, określonym w pkt 1.1, w każdym obsadzonym miejscu pracy muszą znajdować się następujące urządzenia:
- akustyczno-optyczny system wysyłający sygnał alarmowy do każdego obsadzonego miejsca pracy, gdy tylko zaistnieje taka konieczność,
 - system akustyczny, który we wszystkich miejscach instalacji, w których często przebywają pracownicy jest dobrze słyszalny,
 - system zdolny do utrzymywania łączności z lądem i służbami ratunkowymi,
- 4.2. Te systemy muszą być gotowe do pracy na wypadek alarmu.
- System akustyczny musi być uzupełniony systemami łączności, które nie są zależne od podatnych na uszkodzenie źródeł zasilania.
- 4.3. W odpowiednich miejscach muszą być przewidziane urządzenia wywołujące alarm.

▼B

4.4. Jeśli pracownicy przebywają w zazwyczaj nieobsadzonych miejscach pracy, to, odpowiednio do okoliczności, w takich miejscach musi znajdować się odpowiedni system komunikacyjny.

5. *Miejsca zbiórek i lista nazwisk.*

5.1. Muszą być przewidziane odpowiednie kroki, aby miejsca ewakuacji i bezpieczne miejsca zbiórek były chronione przed wysoką temperaturą, dymem i, zależnie od możliwości, przed skutkami eksplozji. Wyjścia ewakuacyjne prowadzące do miejsc ewakuacji i punktów zbiórek, jak również od tych miejsc wychodzące wyjścia ewakuacyjne nie mogą być zablokowane.

Przedsięwzięte kroki muszą zapewnić ochronę pracowników przez wystarczająco długi okres czasu, aby umożliwić bezpieczną ewakuację, i w miarę potrzeby zorganizować i przeprowadzić bezpieczną ewakuację lub akcję ratunkową.

5.2. Jeżeli dokument dotyczący bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, określony w pkt 1.1 tego wymaga, to jedno z bezpiecznych miejsc, określonych w pkt 5.1, musi być zaopatrzone w odpowiednie urządzenia, aby umożliwić zdalne sterowanie systemów wymienionych w części C, pkt. 3 i systemów łączności z lądem i służbami ratunkowymi.

5.3. Bezpieczne punkty zbiórek i miejsca ewakuacji muszą być łatwo dostępne z miejsc zakwaterowania i pracy.

5.4. Lista z nazwiskami pracowników przypisanych do każdego bezpiecznego miejsca zbiórki musi być na bieżąco prowadzona i wywieszana.

5.5. Lista z nazwiskami osób, którym przydzielono specjalne zadania na wypadek zaistnienia sytuacji alarmowej, musi być sporządzana i wywieszana w odpowiednich miejscach na terenie zakładu pracy.

Nazwiska tych osób muszą być zanotowane w pisemnych instrukcjach, określonych w części A, pkt 3.6.

6. *Urządzenia ewakuacyjne i ratunkowe.*

6.1. Pracownicy muszą być przeszkoleni w odpowiednich działaniach, które należy podjąć w nagłych wypadkach.

Obok ogólnego szkolenia na wypadek zaistnienia sytuacji alarmowej pracownicy muszą przejść szkolenia związane ze specyfiką ich miejsca pracy, które powinny być określone w dokumencie dotyczącym bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, zgodnie z pkt 1.1.

6.2. Pracownicy muszą przejść odpowiednie szkolenie dotyczące technik utrzymania się przy życiu w ciężkich warunkach, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w dokumencie dotyczącym bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, określonym w pkt 1.1.

6.3. Odpowiednie i wystarczające możliwości ewakuacji w razie wypadków oraz możliwości ucieczki bezpośrednio w kierunku morza muszą być zapewnione w każdym miejscu pracy.

6.4. Należy sporządzić plan awaryjny dotyczący ratownictwa morskiego i ewakuacji miejsc pracy.

Ten plan, który opiera się na postanowieniach dokumentu dotyczącego bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, określonego w pkt 1.1, musi przewidywać możliwość użycia statków czekających w gotowości oraz helikopterów, a także zawierać kryteria dotyczące pojemności i czasu interwencji łodzi i helikopterów.

Wymagany czas interwencji musi być podany w dokumencie dotyczącym bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Statki czekające w pogotowiu muszą być tak zaprojektowane i wyposażone, by spełniały wymagania działań ewakuacyjnych i ratunkowych.

6.5. Do podstawowych wymagań, które musi spełniać każda łódź ratunkowa, tratwa ratunkowa, pława ratunkowa, kamizelka ratunkowa, należy:

— odpowiednie dostosowanie i wyposażenie w celu utrzymania przy życiu przez wystarczająco długi czas,

— wystarczająca liczba dla wszystkich przewidzianych pracowników,

▼B

- dostosowanie do miejsca pracy,
 - poprawna konstrukcja z odpowiednich materiałów, z uwzględnieniem funkcji ratowania życia oraz warunki, w których mogą być używane i przechowywane w stanie gotowości,
 - jaskrawe kolory dla sprzętu i konstrukcji, dzięki którym użytkownik mógłby zwracać na siebie uwagę służb ratunkowych.
- 6.6. Odpowiedni sprzęt ratunkowy musi być gotowy do natychmiastowego użycia.
7. *Szkolenia BHP.*
- W miejscach pracy, w których zazwyczaj przebywają pracownicy, muszą odbywać się w regularnych odstępach ćwiczenia z zakresu BHP, w których:
- wszyscy pracownicy, którym przydzielono konkretne zadania, włączając w to użycie lub obsługę sprzętu ratunkowego są szkoleni a wykonywane przez nich zadania są kontrolowane, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w dokumencie dotyczącym bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, określonym w pkt 1.1, jeśli jest to właściwe pracownicy muszą być również przeszkoleni w zasadach prawidłowego użycia i obsługi tego wyposażenia,
 - cały sprzęt ratowniczy, który jest w użyciu w czasie szkoleń powinien być kontrolowany, oczyszczany i, jeżeli to konieczne, uzupełniany lub wymieniany i cały przenośny sprzęt powinien być przeniesiony do miejsc, w których jest zazwyczaj przechowywany,
 - łodzie ratunkowe muszą być dokładnie sprawdzane.
8. *Sprzęt sanitarny.*
- 8.1. *Przebieralnie i szafy na ubrania.*
- 8.1.1. Pracownikom muszą być zapewnione odpowiednie przebieralnie, jeżeli podczas wykonywania ich pracy muszą nosić specjalne ubrania robocze i z przyczyn zdrowotnych lub moralnych nie mogą przebierać się w innych pomieszczeniach.
- Przebieralnie muszą być łatwo dostępne, odpowiedniej wielkości i muszą być wyposażone w siedzenia.
- 8.1.2. Przebieralnie muszą być wystarczająco duże i wyposażone w zamykające się szafki na ubrania, w których w czasie pracy każdy pracownik mógłby przechowywać swoje ubrania.
- Jeżeli wymagają tego okoliczności (np. obecność niebezpiecznych substancji, wilgoć, zanieczyszczenia), szafy na ubrania robocze muszą być oddzielone od szaf na ubrania prywatne.
- Konieczne jest umożliwienie wysuszenia mokrych ubrań roboczych.
- 8.1.3. Powinno być przewidziane korzystanie z oddzielnych przebieralni dla mężczyzn i kobiet lub korzystanie z tych samych w różnym czasie.
- 8.1.4. Jeżeli nie przewiduje się przebieralni zgodnie z postanowieniami zawartymi w pkt 8.1.1, wówczas każdy pracownik musi mieć zapewnione miejsce do przechowywania swoich ubrań.
- 8.2. *Prysznice i urządzenia służące do mycia.*
- Dodatkowo do odpowiednich urządzeń znajdujących się na terenie zakwaterowania muszą być przewidziane dla pracowników w pobliżu stanowisk pracy odpowiednie prysznice i urządzenia służące do mycia.
- 8.3. *Toalety i umywalki.*
- Dodatkowo do odpowiedniego wyposażenia zapewnionego w miejscu zakwaterowania pracowników muszą być, o ile jest to niezbędne, przewidziane w pobliżu stanowisk pracy toalety i umywalki.
- Dla mężczyzn i kobiet musi być przewidziane korzystanie z oddzielnych toalet lub korzystanie z tych samych w różnym czasie.
9. *Gabinety i sprzęt pierwszej pomocy.*

▼B

- 9.1. Odpowiednio do wielkości przedsiębiorstwa i rodzaju wykonywanej pracy musi być zapewnione jedno lub kilka pomieszczeń pierwszej pomocy.
- 9.2. Gabinet pierwszej pomocy musi być wyposażony w odpowiedni sprzęt, urządzenia i lekarstwa oraz taką liczbę wyspecjalizowanych pracowników, jakiej wymagają tego okoliczności do udzielania pierwszej pomocy lub w miarę potrzeby prowadzenia leczenia pod kierownictwem lekarza (który może być lub nie być obecny).
- Te pomieszczenia muszą być odpowiednio oznakowane, zgodnie z poszczególnymi przepisami krajowymi, w celu zastosowania dyrektywy 92/58/EWG.
- 9.3. Sprzęt pierwszej pomocy musi być przechowywany wszędzie tam, gdzie wymagają tego warunki pracy.
- Miejsca przechowywania tego sprzętu muszą być odpowiednio oznakowane i dobrze dostępne.
10. *Zakwaterowanie.*
- 10.1. Jeżeli charakter pracy, jej zakres i czas trwania tego wymaga pracodawca musi również zapewnić pracownikom zakwaterowanie, które musi spełniać następujące kryteria:
- musi zapewniać ochronę przed skutkami eksplozji, przenikaniem dymu i gazu oraz wybuchem i rozszerzeniem się pożaru, zgodnie z tym, co zostało określone w dokumencie dotyczącym bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w pkt 1.1,
 - musi być odpowiednio wyposażone w urządzenia klimatyzacyjne, ogrzewanie i oświetlenie,
 - na każdym poziomie muszą być przynajmniej dwa oddzielne wyjścia prowadzące do wyjść ewakuacyjnych,
 - powinno być chronione przed hałasem, zapachami i dymem z różnych miejsc, jak również przed wpływem niekorzystnych warunków atmosferycznych, o ile może to stanowić zagrożenie dla zdrowia,
 - oddzielne umiejscowienie, z dala od miejsc pracy i obszarów zagrożenia.
- 10.2. Takie zakwaterowanie musi być wystarczająco wyposażone w odpowiednią dla liczby pracowników liczbę łóżek lub koi.
- Każde pomieszczenie służące pracownikom do spania musi zapewniać wystarczająco dużo miejsca na przechowywanie ich ubrań.
- Dla kobiet i mężczyzn muszą być zapewnione oddzielne pomieszczenia do spania.
- 10.3. W miejscach zakwaterowania musi być wystarczająca ilość pryszniców i miejsc służących do mycia z zimną i gorącą wodą bieżącą.
- Mężczyznom i kobietom powinno być zapewnione korzystanie z oddzielnych pryszniców lub korzystanie z tych samych w różnym czasie.
- Prysznice muszą być wystarczająco przestronne, aby każdy pracownik mógł umyć się bez przeszkód w stosownych warunkach higienicznych.
- 10.4. Miejsca zakwaterowania muszą być wyposażone w wystarczającą ilość toalet i umywalek.
- Dla mężczyzn i kobiet musi być zapewnione korzystanie z oddzielnych toalet, lub korzystanie z tych samych w różnym czasie.
- 10.5. Miejsca zakwaterowania i jego wyposażenie muszą być utrzymywane w odpowiednim standardzie i odpowiadać podstawowym wymaganiom higieny.
11. *Udział helikoptera w akcjach ratunkowych.*
- 11.1. Miejsca lądowania dla helikoptera w miejscach pracy muszą być wystarczająco duże i tak usytuowane, aby umożliwić działania nawet największemu helikopterowi i w jak najbardziej niesprzyjających warunkach.

▼B

Miejsce lądowania dla helikoptera musi być tak położone i zaprojektowane, aby odpowiadało to celowi jego użycia.

- 11.2. Sprzęt przeznaczony do użycia w wypadkach, wymagających użycia helikoptera, musi być przechowywany w bezpośredniej bliskości miejsca lądowania helikoptera.
- 11.3. W miejscach, gdzie przebywają pracownicy, wystarczająca liczba pracowników przeszkolonych na wypadek sytuacji alarmowej musi być na miejscu przeznaczonym do lądowania dla helikoptera w czasie jego przemieszczania.
12. *Usytuowanie zakładu na morzu — bezpieczeństwo i stabilność.*
 - 12.1. Muszą być podjęte wszystkie konieczne kroki, by zagwarantować bezpieczeństwo i ochronę zdrowia pracowników zatrudnionych w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi, gdy urządzenia wiertnicze usytuowane są na morzu.
 - 12.2. Działania przygotowawcze do usytuowania urządzeń na szelfie kontynentalnym muszą być przeprowadzone w taki sposób, aby gwarantowały bezpieczeństwo i stabilność tych urządzeń.
 - 12.3. Używany sprzęt i przebieg przeprowadzania działań, określonych w pkt 12.1, muszą służyć minimalizowaniu ryzyka, na które narażeni są pracownicy zatrudnieni w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi, uwzględniając przy tym zarówno warunki zwykłe jak i krytyczne.